

**[Kirkegaard.]**

ejerskifte, er måske ikke så nødvendigt som en tilbagerykning ved omprioritering, men jeg mener dog, det også er ønskeligt, at staldhygiejnelån bliver stående ved ejerskifte, når ikke særlige forhold taler derimod. Forholdet er jo det, at lånemulighederne inden for landbruget er overmåde ringe, og det hindrer det naturlige generationsskifte, som selvfølgelig skal finde sted. Det er uhyre vanskeligt for unge mennesker at begynde selvstændige virksomheder ved at købe landbrug i det frie marked. De kan faktisk ikke købe en ejendom for det, den er værd, nej, den koster det, den kan blive værd, når den bliver drevet noget bedre, end den er ved overtagelsen. Det lyder måske lidt underligt for de medborgere, som ikke arbejder med landbrug, men vi, der arbejder med det til daglig, ved, at forholdene er sådan, og jeg tror ikke, jeg overdriver. Billige lån kan man jo ikke lade stå ved ejerskifte, men når renten er markedsrente eller deromkring, er det fuldt forsvarligt, for så har sælgeren ingen mulighed for at kapitalisere den fordel, som lånet har for køberen.

Jeg ønsker større beløb til rådighed til staldhygiejne m. v., og jeg har nævnt, at mit parti vil stille imod under udvalgsarbejdet at skaffe midler dertil. Men enten det nu bliver 6 mill. kr. eller noget mere hvert år, vil jeg gerne konkret have besvaret det spørgsmål af den højtærede landbrugsminister, om ikke det er rimeligt, ja, endog helt nødvendigt, at de lån, som der bliver mulighed for at give, fortrinsvis kommer de ansøgere til gode, som i forvejen har en normal prioritering, et sædvanligt realkreditlån, i deres ejendom. Jeg tror, det er nødvendigt, at vi holder den linje, ellers bliver der baggrund for den kritik, som nu og da er fremme, at staten låner skatteydernes penge ud til forholdsvis velhavende folk, og det er jo yderst vanskeligt at forsvare.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne anbefale de to forslag til videre behandling.

**Lynnerup Nielsen:** Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Fuglsang, ikke kan være til stede ved denne sags behandling, skal jeg på mit partis vegne gøre nogle

enkelte bemærkninger til de foreliggende forslag.

Loven om udlån til foranstaltninger vedrørende staldhygiejne er faktisk en prøvelovgivning, men den har i den tid, der er gået, vist sig at være en meget nyttig lov, en lov, som der gennem årene er gjort meget flittigt brug af, og når der, som det anførtes ved fremsættelsen, og som det endvidere fremgår af de bemærkninger, som ledsager lovforslaget, siden 1950 har været anvendt omkring 91 mill. kr. til udlån til foranstaltninger vedrørende staldhygiejne og der stadig er behov for en sådan lov, er det måske snarere et spørgsmål — det er jo også blevet rejst af foregående ordførere — om de 6 mill. kr., som den højtærede minister foreslår anvendt i de to finansår 1956-57 og 1957-58, virkelig er tilstrækkelige.

At renten nu sættes 1 pct. op, så den mere og mere nærmer sig den almindelige markedsrente, kan mit parti heller ikke indvende noget imod.

Vi kan som sagt i princippet tilslutte os lovforslaget, idet også vi mener, at der må være et stærkt ønske om en fortsat lovgivning på dette område, hvorved staldhygiejnen fremmes mest muligt for de landbrug, hvor sådanne reparationer er nødvendige, reparationer, som, hvis der ingen lov var, ville blive udsat, måske i flere år. Desuden ligger der også i loven en vis mulighed for beskæftigelse, som må påkalde opmærksomhed i en tid som denne, hvor arbejdsløsheden er så betydelig.

Vi mener, at det forslag til folketingsbeslutning, som er fremsat af det ærede medlem hr. Foged m. fl., bedst kan koordineres med ministerens lovforslag i et udvalg, og mit parti vil med interesse afvente, hvordan forslagene kommer til at se ud, når de kommer til at foreligge her i det høje ting til anden behandling.

**Oluf Pedersen:** Formålet med långivning er jo normalt dels at muliggøre en omsætning af værdierne, dels at skabe nye værdier. Vi har fået etableret en realkredit, men der er det mærkelige ved det, at de realkreditlån, der her i Danmark ydes, for landbrugsejendommens vedkommende ikke engang er så store, at de er tilstrækkelige